

INIÖ *iten*

2021

Iniön merikotkat

Havsörnana i Iniö
Snäckan 14.7.

Dag om byggnadsvård

Perinnerakentamisen päivä
Snäckan 17.7.

Iniö deltidboende rf Iniön osavuosisukkaat ry

Styrelsen/Hallitus

Anitta Pentinmikko (Bergholm)
ordförande/puheenjohtaja
Designergården 6 B 19, 00560 Helsingfors
Muotoilijanpiha 6 B 19, 00560 Helsinki
040 750 7325
anitta.pentinmikko@pentinmikko.fi

Elisabeth Dahla (Dalen) sekreterare/sihtööri
elisabeth.dahla@gmail.com

Birgitta Jalander (Norrby)
birgitta.jalander@gmail.com

Sinikka Leino (Kolko)
sinikka.leino@turkuamk.fi

Heidi Paatero (Perkala)
heidi.paatero@gmail.com

Penni Pennanen (Keistiö)
pennipennanen@gmail.com

Aleksis Carlander (Gloholm)
aleksiscarlander@gmail.com

Förenings adress/Yhdistyksen osoite:

c/o Elisabeth Dahla
Rorsmangatan 3 E 89, 02320 Esbo
Ruorimiehenkatu 3 E 89, 02320 Espoo
040700 5355

Förenings e-postadress/Yhdistyksen s-postiosoite:

inio.nu@gmail.com

Webplats/Kotisivut

www.inio.nu

Facebook

www.facebook.com/groups/iniofb.

Bankförbindelse/Pankkiyhteys

Nordea IBAN FI69 2270 1800 1207 24 BIC
NDEAFIHH

INIÖiten Redaktion/Toimitus

Anitta Pentinmikko, Aleksis Carlander,
Elisabeth Dahla, Birgitta Jalander, Sinikka
Leino, Heidi Paatero, Penni Pennanen

Redigering/editointi

Pekka Aava

Layout

Nina Laine Mainostoimisto 2t

Tryckeri / Paino:

Painola 2021

INIÖiten

Vår tidning INIÖiten utkommer med ett nummer årligen.
INIÖiten ilmestyy kerran vuodessa.

Innehåll/Sisältö

Händelsekalender	
Tapatumakalenteri	4
Pääkirjoitus Ledaren	5
Sandras Hälsning	6
Östersjöutmaningen Itämerihaaste	7
Skärgårdshavets biosfärområde	
Itämeren Biosfäärialue	8–11
Kestävä rakentaminen	
Kestävää puuta sydämellä ja ammattitaidolla	12–15
Venemestari Erik Salmisen ajatusten jäljillä	
Båtbyggarmästare Erik Salminen	16–19
Merikotka – Iniön vanhimpia asukkaita	
Havsörnen – de äldsta boarna i Iniö	20–23
Yhteysalusliikenteen palvelutaso	
Servicenivon i förbindelsetrafiken	24–25
Lintubongarin päiväkirja	26–27
Rauno Aaltonen, 25 vuotta nuohoojana	28–29
Lanthateln 100 år	30–31
Saarella soi Musiken ljuder på ön	32–33
Kaksi musiikin mestaria Två musikvirtuoser	34–35
Uudet iniöläiset Antti Rinne ja Heta Ravolainen-Rinne	
Nya deltidboare	36–37
Anonser ilmoitukset	38–40

Iniö deltidboende rf – Iniön osavuosisukkaat ry

Vår förenings syfte är att sammanföra deltidboende i Iniö, bevaka deras gemensamma intressen och föra deras talan hos myndigheterna, befrämja en positiv och naturlig kontakt med ortsbefolkningen och bevara bygdenstraditioner.

Föreningen grundades år 1989. Till medlem kan antas personer som äger eller hyr en fastighet i området och deras familjemedlemmar. Föreningen är tvåspråkig.

Yhdistyksemme tehtävä on saattaa yhteen Iniön osavuosisukkaat, valvoa heidän yhteisiä etujaan ja käyttää heidän puhevaltaansa viranomaisten kanssa, edistää positiivista ja luontevaa yhteydenpitoa alueen väestöön ja vaalia seudun traditioita.

Yhdistys perustettiin vuonna 1989. Jäseneksi voidaan hyväksyä henkilöitä, jotka omistavat tai vuokraavat kiinteistön Iniössä ja heidän perhejäseniään. Yhdistys on kaksikielinen.

Medlemsansökan finns på webbplatsen www.inio.nu.

Jäsenhakemus löytyy nettisivulta www.inio.nu.

Årsmöteskallelse

Medlemmarna i Iniö deltidboende – Iniön osavuosisukkaat rf sammankallas till stadgeenligt årsmöte onsdagen 14.7.2021 kl.13.00 i Snäckan i Iniö, Norrby, Degernäs 28.

Vid mötet behandlas stadgeenliga årsmötesärenden.

Styrelsen

Vuosikokouskutsu

Iniö deltidboende – Iniön osavuosisukkat rf:n jäsenet kutsutaan sääntömääräiseen vuosikokoukseen keskiviikkona 14.7.2021 klo 13.00 Snäckanissa Iniön Norrbyssä, Degernäs 28.

Kokouksessa käsitellään sääntömääräisiä vuosikokousasioita.

Hallitus

Hallitus

Anitta Pentinmikko
ordförande/puheenjohtaja

Elisabeth Dahla
sekreterare/sihtööri

Birgitta Jalander

Sinikka Leino

Heidi Paatero

Penni Pennanen

Aleksis Carlander

2021 Händelsekalender Tapahtumakalenteri

Ons. 14.7. kl. 13.00 Iniö deltidboende – Iniön osavuosisukkaat rf:s årsmöte i Snäckan. Kaffeservering.

Ons. 14.7. kl. 15.00 Havsörnana i Iniö. Föreläsning i Snäckan av Jouko Lehtonen, medlem i Sääksisäätiö:s havsörnsarbetsgrupp.

Ons. 14.7. kl. 16.00 Vingslag i skyn! Fotoutställningen om havsörnarna öppnas i Snäckan. Fotografier tagna av Hannu Vainionpekka, medlem i WWF Finlands havsörnsarbetsgrupp. Fotoutställningen är öppen 15.–18.7. kl. 12–18.

Tors. 15.7. kl. 18.00 Simon Carlanders gitarrkonsert i Iniö kyrka. Konserten arrangeras i samarbete med Iniö kapellförsamling.

Fre. 16.7. kl. 12.00–16.00 Från lidret till torget. Föreningens loppmarknad på Snäckans gård. Du kan också sälja från bilens baklucka. Betalas kontant eller med Mobile Pay. Öppen för alla.

Lör. 17.7. kl. 12.00–15.00 Dag om byggnadsvård i Snäckan. Tre föreläsningar om byggnadstraditioner i skärgården och vård av landskap och växtlighet. Föreläsare John Björkman, Marcus Lepola och Charlotta Berlin från Curatio Byggnadsvårdsförening i Åboland r.f. Föreläsningarna är tvåspråkiga. Kaffeservering. Arbetsdemonstration: Aleksis Carladner visar hur man tillverkar traditionell limfärg.

Om coronaläget i sommar inte tillåter evenemang inomhus, ordnas programmet i mån av möjlighet utomhus. Kolla uppdaterad information på www.inio.nu och på anslagstavlor i Norrby, Jumo och Keistiö.

Ke 14.7. klo 13.00 Iniö deltidboende - Iniön osavuosisukkaat rf vuosikokous Snäckanilla. Kahvitarjoilu.

Ke 14.7. klo 15.00 Iniön merikotkat. Sääksisäätiön merikotkatyöryhmän jäsen Jouko Lehtonen luennoi merikotkista.

Ke 14.7. klo 16.00 Siivenlyöntejä taivaalla! Merikotkista kertovan valokuvanäyttelyn avajaiset. WWF Suomen merikotkatyöryhmän jäsenen Hannu Vainiopekan valokuvia. Valokuvanäyttely Snäckanilla avoinna 15.–18.7. klo 12–18.

To 15.7. klo 18.00 Simon Carlanderin kitarakonsertti Iniön kirkossa. Tilaisuus järjestetään yhteistyössä Iniön kappeliseurakunnan kanssa.

Pe 16.7. klo 12.00–16.00 Liiteristä kiertoon. Yhdistyksen kirpputorimarkkinat Snäckanin pihalla. Voit myydä myös auton takakontista. Maksuvälineinä raha ja Mobile Pay. Kaikille myyjille avoin.

La 17.7. klo 12.00–15.00 Perinnerakentamisen päivä Snäckanilla. Kolme luentoa saaristarakentamisesta ja maiseman ja kasvillisuuden hoidosta.

Luennoitsijoina John Björkman, Marcus Lepola sekä Charlotta Berlin Turun korjausrakentamisyhdistys Curatiosta.

Luennot ovat kaksikielisiä. Kahvitarjoilu. Työnäytöksenä Aleksis Carlander opettaa valmistamaan perinteistä keittomaalia.

Mikäli koronarajoitukset estävät sisätilojen käytön, tullaan tilaisuudet mahdollisuuksien mukaan järjestämään ulkotiloissa. Tarkista päivitetty tieto www.inio.nu ja ilmoitustauluilta Norrbyssä, Jumossa ja Keistiössä.

**Vi tackar fonden för stödet!
Kiitämme rahastoa tuesta!**

Yhteistyössä Itämeren puolesta

Yhdistyksemme tehtävänä on vaalia saaristoluonnon ja -kulttuurin säilymistä ja siten edistää kestävä kehitystä. Itämeren tila on heikentynyt huomattavasti viime vuosina. Siksi tarvitsemekin toimenpiteitä, joilla yhdessä voimme parantaa meren tilaa ja luonnon kestävyyttä. Olemme kaikki mukana samoissa talkoissa.

Seuraamme aktiivisesti Saaristomeren biosfäärialueen kehittämissuunnitelmia. Olemme myös liittyneet Itämerihaaste -verkostoon. Liittyessämme verkostoon olemme sitoutuneet informoimaan jäseniämme Itämeren tilasta ja suojelusta.

Meidän tulee tarkastella myös omia elintapojamme, liikkumista, energiankulutusta tai tuottamaamme hiilijalanjälkeä, sillä jokainen meistä voi omilla valinnoillaan edistää luonnon ja saariston hyvinvointia.

Tämän lehden pääteemana on kestävä kehitys. Svenska kulturfonden on antanut meille taloudellista tukea lehden julkaisemiseen. Olemme myös uudistaneet lehden ulkoista ilmettä ja luettavuutta.

Tekemämme jäsenkyselyn mukaan edunvalvonta, lehti, luontoasiat sekä yhteiset tapahtumat koettiin edelleen yhdistyksen tärkeimpinä toimintamuotoina. Koronavuosi on rajoittanut yhdistyksemme toimintaa, mutta toisaalta keskittänyt voimavarojamme erityisesti viestinnän ja vuorovaikutuksen kehittämiseen.

Tapaamisiin kesällä
Hallitus

Tillsammans för Östersjön

Vår förening har tagit sig uppgiften att värna om skärgårdens natur och kulturarv och att därmed främja hållbar utveckling. Östersjöns tillstånd har försvagats märkbart de senaste åren. Nu behöver vi effektiva åtgärder för att förbättra havets tillstånd och naturens hållbarhet. Vi är alla med i samma talkoarbete.

Vår förening följer aktivt med de projekt som är på gång inom Skärgårdens biosfärområde. Vi har också anslutit oss till Östersjöutmaningens nätverk. Vid vår anslutning till nätverket har vi förbundet oss att följa upp läget i Östersjön och informera våra medlemmar om skyddsåtgärderna.

Vi måste också fästa uppmärksamhet vid våra egna levnadsvanor, hur vi rör oss, vår energiförbrukning och vårt kolavtryck. Var och en av oss kan med sina egna val främja naturens och skärgårdens välbefinnande.

Temat för årets Iniöiten är hållbar utveckling. Svenska kulturfonden har beviljat oss ekonomiskt stöd för publicering av temanumret. Vi har också förnyat tidningens grafiska utformning och läsbarhet.

Enligt den medlemsenkät vi gjort är intressebevakning, tidningen, naturfrågor och gemensamma tillställningar fortfarande uppskattade verksamhetsformer i föreningen. Koronaåret har begränsat vår verksamhet, men å andra sidan fått oss att satsa mer resurser på att utveckla medlemsinformationen och interaktiviteten.

Vi ses i sommar
Styrelsen

Sandras hälsning till Iniöiten

Skärgårdsdelegationen är en permanent delegation som tillsatts av statsrådet och som medverkar i att utveckla skärgårdsområdena tillsammans med landskapen, kommunerna, de statliga myndigheterna och andra parter.

TEXT: SANDRA BERGQVIST

Sandra Bergqvist, Skärgårdsdelegationens ordförande, riksdagsledamot

Mycket uppmärksamhet har det senaste året riktats mot skärgården och landsbygden. Under coronapandemin blev distansjobbet allt mer allmänt och finländarna trivdes ute i skog och mark. Platsoberoende arbete och finskans ”monipaikkaisuus” (jag har inte ännu hittat ett riktigt bra ord på svenska) är idag nya delar av vardagen. Det här är en bra sak för skärgården och en trend som vi ska dra nytta av.

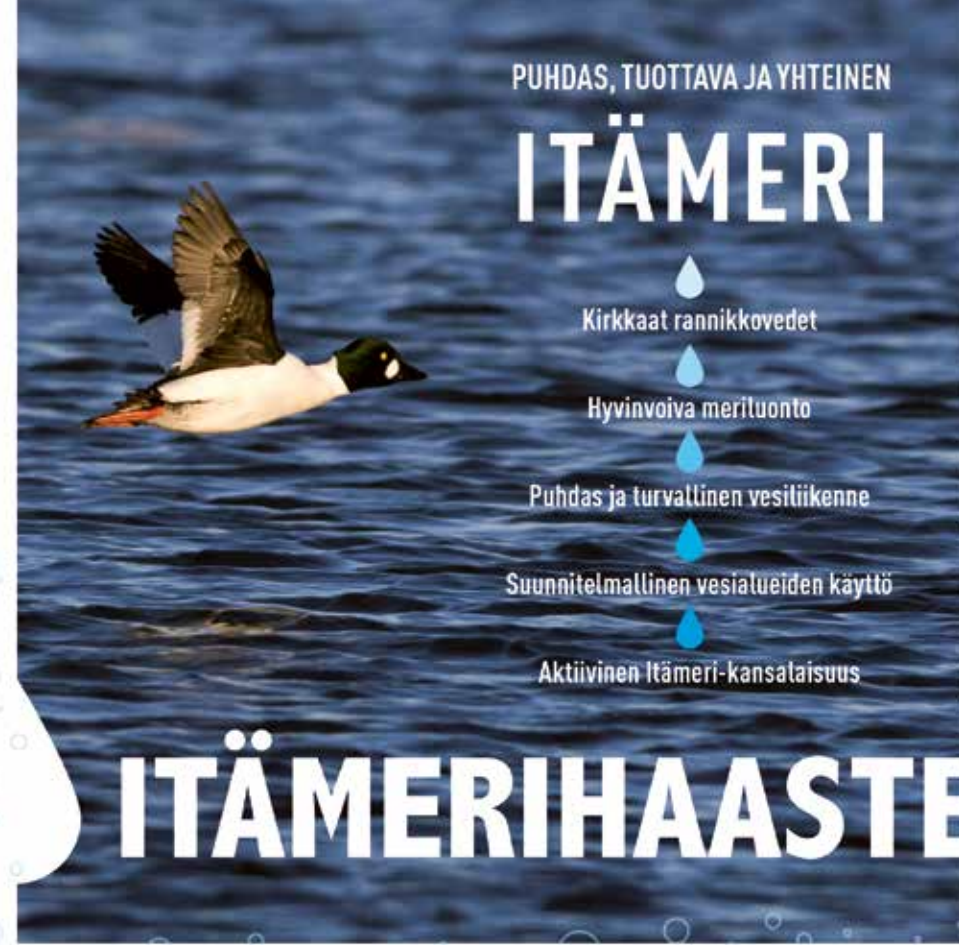
Skärgården ser annorlunda ut idag än vad den gjorde för 40 år sedan. Samtidigt som skärgården till viss mån avbefolkas spenderar många människor alltmer tid på stugan eller fritidsbostaden – rentav året runt. Det här skapar nya förutsättningar och utmaningar för de så kallade ”stugkommunerna”. Som exempel är avfallshanteringen inte dimensionerad enligt det verkliga behovet och nätförbindelserna blir lätt överbelastade. Samtidigt är det alltför som leker med tanken att på lång sikt kanske helt och hållet flytta ut till fritidsbostaden.

Vare sig man är fast bosatt i skärgården, deltidsboende eller turist är det viktigt att färjetrafiken fungerar och är pålitlig. Fungerande kommunikationer är a och o i skärgården. Det finns ännu mycket jobb att göra för att få in ett mer långsiktigt tänkande vad gäller färjetrafiken i skärgården. Alla parter skulle vinna på att fartygen är lämpliga för den rutt de trafikerar, både ur ett miljöperspektiv och ett användarvänligt perspektiv. Jag är glad över att vi nyligen fick ett beslut om förbindelsebåttrafiken till stora delar fortsätter som förut på t.ex. Iniö-Houtskärs ruttområde och att Skärgårdsdelegationen fick in bra skrivningar om förbindelsebåttrafiken i den 12-åriga trafikplanen. Jag

skulle ändå önska att man i allt större utsträckning skulle anpassa ett helhetstänkande vad det kommer till färje- och förbindelsebåttrafiken.

Fungerande kommunikationer handlar i dagens digitaliserade värld inte enbart om färjor. Fungerande och pålitliga nätkommunikationer är idag minst lika viktiga. De utgör en verksamhetsförutsättning för företag och en fungerande vardag även i vanliga hushåll. Det är viktigt att skärgården inte blir efter i den digitala utvecklingen. Bredbandsnätverket måste också byggas ut i skärgården för att man ska kunna bo och jobba på ett modernt sätt. Smarta digitala lösningar kan även ha en positiv effekt på miljöpåverkan, t.ex. genom att inte behöva köra långa vägar för en rutinartad läkarkontroll ifall den kunde ske på den lokala hälsostationen med hjälp av säkra nätuppkopplingar och en hjälpande hand av hälsovårdaren.

För en hållbar utveckling av skärgården behöver vi allas insatser. Vi måste våga tänka i nya banor och modigt hitta nya sätt att producera service på i skärgården. På det sättet tror jag och hoppas jag att skärgården också om 40 år är ett bra ställe att bo och leva på.

ÖSTERSJÖUTMANINGEN

Vår förening har emottagit Östersjöutmaningen och anslutit sig till det internationella nätverket av över 300 organisationer, som alla arbetar för Östersjöns väl.

Vår har givit ett Östersjölofte för åren 2021 - 2023, enligt vilket vi inriktar vår medlemsinformation på följande tre teman

- Ett välmående hav
- En ren och säker trafik på sjön
- Ett aktivt Östersjömedborgerskap

Vi informerar aktivt om dessa teman vid vår föreningens tillställningar och via övriga tillgängliga informationskanaler.

ITÄMERIHAASTE

Yhdistyksemme on ottanut vastaan Itämerihaasteen ja liittynyt mukaan yli 300 organisaation kansainväliseen verkostoon, joka työskentelee Itämeren hyväksi.

Olemme tehneet Itämerisitoumuksen vuosille 2021-2023, jonka perusteella keskitymme viestinnällisesti kolmeen teemaan

- Hyvinvoiva merituonto
- Puhdas ja turvallinen vesiliikenne
- Aktiivinen Itämeri-kansalaisuus

Näistä teemoista tiedotamme aktiivisesti yhdistyksen eri tapahtumissa ja käytössä olevien viestintävälineiden kautta.

Skärgårdshavets biosfärområde - för ett rent hav och en livskraftig skärgård

Med sina tiotusentals öar och skär är Skärgårdshavet en unik plats på jorden. Det är en levande arkipelag, med närmare 100 bebodda öar. Kulturlandskapen och de många olika naturtyperna, både över och under vattenytan, gör Skärgårdshavet till ett av de artrikaste områdena i hela landet.

TEXT: PIA PROST OCH KATJA BONNEVIER

Därför fick Skärgårdshavet redan 1994 utmärkelsen som biosfärområde av Unesco. Till en början omfattade det enbart Skärgårdshavets nationalpark och ett osammanhängande område kring den med bl.a. Houtskär i sin helhet. Från och med år 2010 anslöts även de gamla kommunområdena Nagu, Korpo och Iniö samt delar av Pargas skärgård och hela Kimitoöns skärgård. Det utvidgade området omfattar nu hela den åboländska skärgården utan fast förbindelse. Se kartan.

För ett hållbart samhälle och en rik natur

Skärgårdshavets biosfärområde jobbar med frågor kring livskraftiga samhällen, hållbart företagande, havets och öarnas tillstånd, miljöfostran, landskapens skötsel och hållbar turism.

Grundidén är att Unescos utmärkelse som biosfärområde tillhör oss alla som bor och verkar i det. Biosfärområdenas verksamhet drivs genom samarbete, berättar **Katja Bonnevier**, koordinator för biosfärområdet. Vår viktigaste uppgift är att inspirera människor och koordinera verksamhet som stöder utvecklingen av ett livskraftigt skärgårds-samhälle.

Med hjälp av statliga medel för koordinering av biosfärområdets verksamhet drivs ett biosfärskontor, som i praktiken sköts av Pargas stad. Idag är tre personer anställda på kontoret.

Pia Prost och Katja Bonnevier från biosfärkontoret.

I styrgruppen för Skärgårdshavets biosfärområde ingår Egentliga Finlands NTM-central, Pargas stad, Kimitoöns kommun, Forststyrelsen, Åbo Akademi och Åbo Universitet. Styrgruppen ansvarar för att planera verksamheten och dra upp de strategiska riktlinjerna.

- Biosfärområdets uppdrag är att stödja, bevara och utveckla områdets natur, kultur och entreprenörskap på en hållbar grund. Flera av biosfärområdets projekt under de senaste 10 åren har berört kulturlandskap på olika sätt, såsom Knowsheep, som handlade om att främja fårnäringen i skärgården, konstaterar Bonnevier. Ett annat stort tema har varit mathantverk. Idag är flera mathantverkare verksamma i Åboland.

Barn och unga i fokus

Biosfärområdet har varit med och utvecklat konceptet "Gäddan och gänget" i samarbete med Småbarnspedagogiken i Pargas stad. Sedan år 2009 har barnen i dagisålder regelbundet fått besök av mjukisdjuren Gäddan och gänget, som med roliga historier och aktiviteter tagit upp frågor kring exempelvis återvinning eller livet i havet. Gäddan och gängets ö-expedition är ett miljöäventyr, som bjuder på program, som barnfamiljer på egen hand kan utföra i 15 gästhamnar runt om i Åboland, bl.a. i Iniö Norrby.

Inom ramen för projektet Biosfärakademien har det nu grundats ett ungdomsråd, bestående av ungdomar med anknytning till Skärgårdshavets biosfärområde. Det är viktigt att på ungdomars sätt kunna nå andra ungdomar i området. Egen aktivitet är något av det bästa för att motverka klimatångest, och det vill biosfärområdet kunna erbjuda.

Jag tycker det mest hoppingsvande är att ungdomen i dag växer upp med både kunskap och insikter, som vi vuxna inte haft som barn, säger Bonnevier. För dem är många miljövårdande insatser en självklarhet.

Samarbete och partnerskap

Biosfärområdet ordnar årligen Skärgårdshavets vinterträff, som är öppen för alla. I år är temat skärgårdens kulturlandskap. Biosfärområdet är aktivt med och bygger upp utställningarna och verksamheten i Skärgårdscentrum Korpoström. I år ligger centrets fokus på fiske och hur det påverkat skärgårdssamhällena i Åboland. I sommar är utställningen Piscatus öppen.

Företag och organisationer har möjlighet att ansöka om att bli en biosfärpartner. Det är inte en officiell, avgiftsbelagd hållbarhetsmärkning, utan en gemensam strävan efter en hållbar skärgårdsmiljö och ett livskraftigt samhälle. Som partner får man använda sig av biosfärområdets partnerlogo.

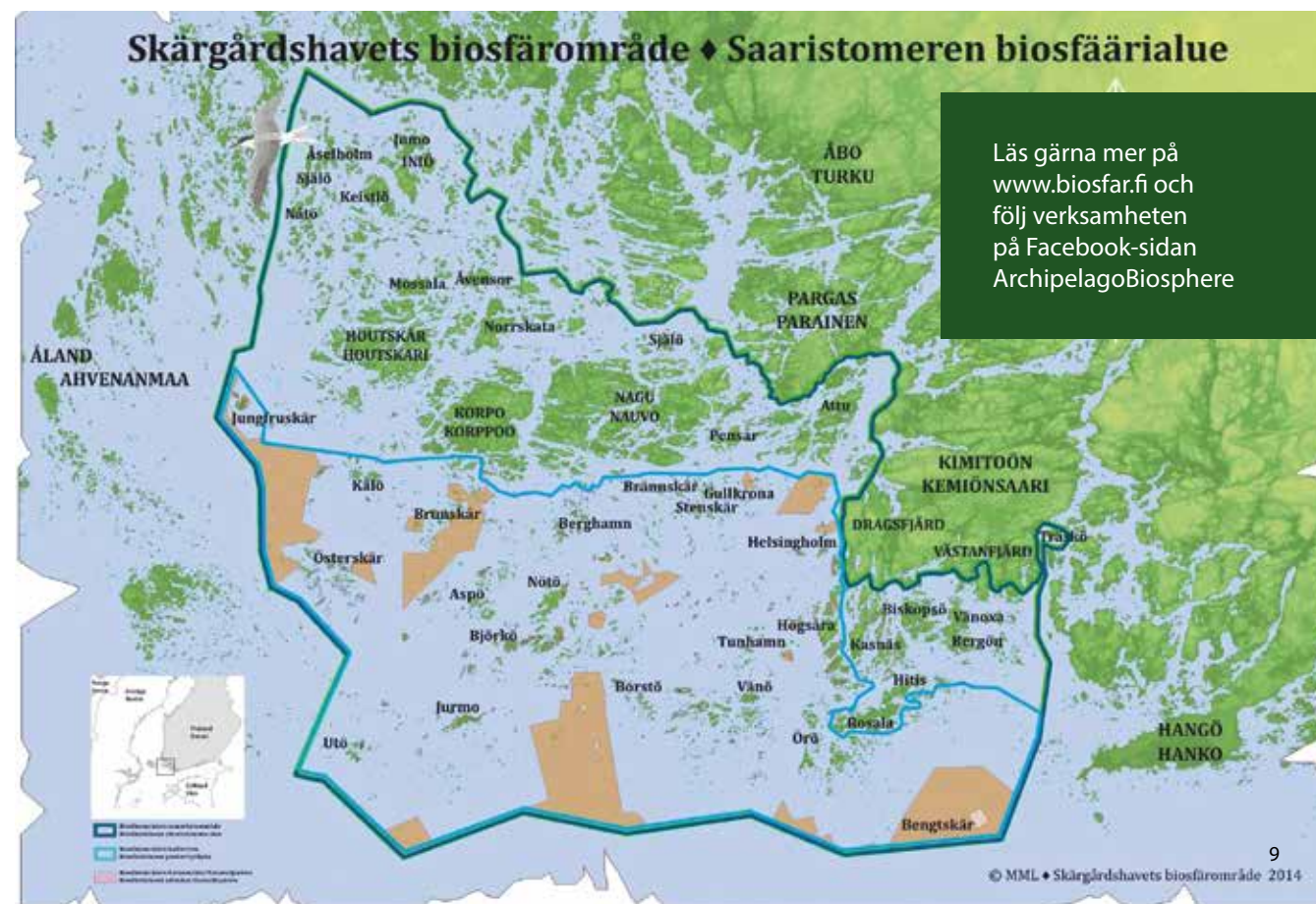
Man kan absolut se det som en trumf att just det här området finns med på listan av unika områden, där människan lever i balans med naturen. Här i

skärgården finns ett samspel mellan människa och natur, som har utvecklats i århundraden och fortfarande är vardag för dem som är bosatta i skärgården, konstaterar Bonnevier.

Men skärgården kämpar också med många utmaningar, såsom utflyttning och havets tillstånd, så därför är det speciellt viktigt att vi har ett biosfärområde, som ger både inspiration och resurser att jobba för skärgårdens framtid.

INFO

- Biosfär – del av jordglobens ytskikt och omgivande atmosfär där levande organismer förekommer.
- Biosfärområde - ett område som ingår i Unescos världsomspännande nätverk inom programmet Man and Biosphere (MAB), som fokuserar på människan i samspel med naturen.
- Skärgårdshavets biosfärområde - ett av Unescos 714 biosfärområden i 129 länder världen över och ett av två i Finland. Det andra finns i Norra Karelen.
- Mathantverk - produkter som tillverkats utan tillsatser. De lokala och inhemska råvarornas ursprung är kända. Människans hand och kunnande är närvarande i hela produktionskedjan.

Saaristomeren biosfäärialue - puhtaan meren ja elinvoimaisen saariston puolesta

Kymmeninentuhansine saarineen ja luotoineen Saaristomeren on ainutlaatuinen paikka. Se on elävä saaristo, jossa on lähes 100 asuttua saarta. Kulttuurimaisema ja monet erilaiset luontotyypit, sekä vedenpinnan ylä- että alapuolella, tekevät Saaristomeren yhdeksi lajirikkaimmista alueista koko maassa.

KIRJOITTAJAT: PIA PROST JA KATJA BONNEVIER
SUOMENNOS: PIRKKO KIVELÄ

Tämän vuoksi Saaristomeren liitettiin jo vuonna 1994 Unescon biosfäärialueohjelmaan. Aluksi alueeseen kuului vain Saaristomeren kansallispuisto ja epäyhtenäinen alue sen ympärillä, mm. koko Houtskari. Vuodesta 2010 alkaen liitettiin myös entiset kunnat Nauvo, Korppoo ja Iniö alueeseen sekä osia Paraisten saaristosta ja koko Kemiön saaristo. Laajennettu alue pitää nyt sisällään koko sen Turunmaan saariston, johon ei ole maantieteyttä. Katso kartta edelliseltä sivulta.

Kohti kestävästä yhteiskuntaa ja rikasta luontoa

Saaristomeren biosfäärialue työskentelee elinvoimaiseen yhteisöön, kestävään yritystoimintaan, meren ja saarten tilaan, ympäristökasvatukseen, maiseman hoitoon ja kestävään turismiin liittyvien kysymysten parissa.

Unescon perusajatus on, että biosfäärialue kuuluu kaikille, jotka asuvat siellä tai vaikuttavat siihen. Biosfäärialueella toimitaan yhteistyössä, kertoo **Katja Bonnevier**, biosfäärialueen koordinaattori. Tärkein tehtävämme on innostaa ihmisiä ja kooioida toimintaa, joka tukee elinvoimaisen saaristoyhteisön kehitystä.

Biosfäärialueen toimintaa koordinoi valtion tuella biosfääritoimisto, josta käytännössä vastaa Paraisten kaupunki. Nykyään toimistossa työskentelee kolme työntekijää.

Saaristomeren biosfäärialueen johtoryhmään kuuluvat Varsinais-Suomen ELY-keskus, Paraisten kaupunki, Kemiönsaaren kunta, Metsähallitus, Åbo Akademi ja Turun yliopisto. Johtoryhmä vastaa toiminnan suunnittelusta ja päättää strategisista toimintalinjoista.

Biosfäärialueen tehtävä on tukea, suojella ja kehittää alueen luontoa, kulttuuria ja elinkeinotoimintaa kestäväällä pohjalla. Useat biosfäärialueen projektit ovat viimeisen kymmenen vuoden aikana koskeneet eri tavoin kulttuurimaisemaa, kuten Knowsheep, jonka tavoitteena on tukea lampaiden pitoa saaristossa, toteaa Bonnevier. Toinen iso teema on ollut artesaaniruoka. Nykyään on Turunmaalla useita artesaaniruokien valmistajia.

Lapsiin ja nuoriin satsataan

Biosfäärialue on ollut mukana kehittämässä konseptia ”Gäddan och gänget” eli ”Kalakamut” yhdessä Paraisten kaupungin kanssa. Jo vuodesta 2009 päiväkotikäisten lasten luona ovat säännöllisesti tehneet vierailuja pehmoeläimet, jotka ovat hauskojen juttujen ja tekemisen avulla käsitelleet esimerkiksi kierrätystä tai meren elämää. Kalakamujen tutkimusmatka saaristoon on omatoimisesti suoritettava seikkailuohjelma lapsiperheille 15 vierailusatamassa ympäri Turunmaata, mm. Iniön Norrbyssä.

Biosfääriakatemiaan liittyvän projektin yhteyteen on nyt perustettu nuorisoraati, joka koostuu nuorista, joilla on sidos Saaristomeren biosfäärialueeseen. Nuorten on tärkeä tavoittaa alueen muut nuoret omilla keinoillaan. Oma aktiivisuus on parasta lääkettä ilmastoahdistukseen ja tähän myös biosfäärialue tarjoaa mahdollisuuden.

Minusta eniten toivoa antaa se, että tämän päivän nuoriso saa kasvaessaan tietoja, joita me aikuiset emme saaneet lapsina, sanoo Bonnevier. Nuorille ovat monet ponnistukset ympäristön suojelemiseksi itsestään selviä.

Yhteistyötä ja kumppanuutta

Biosfäärialue järjestää vuosittain Saaristomeren talvitapaamisen, joka on kaikille avoin. Tänä vuonna teemana oli saariston kulttuurimaisema. Biosfäärialue on myös mukana järjestämässä muita tapahtumia Saaristokeskus Korpoströmissä. Tänä vuonna on aiheena kalastus ja sen vaikutukset saaristoyhteisöihin Turunmaalla. Kesällä on näyttely Piscatus auki.

Yrityksillä ja organisaatioilla on mahdollisuus hakea biosfäärikumppaneiksi. Se ei ole virallinen, maksullinen ympäristömerkintä, vaan yhteinen

INFO

- Biosfääri on maapallon pintakerroksen ja sitä ympäröivän ilmakehän osa, jossa on elämää.
- Biosfäärialue on kestävä kehityksen alue, joka kuuluu Unescon ohjelmaan Programme on Man and the Biosphere (MAB, suom. Ihminen ja biosfääri).
- Saaristomeren biosfäärialue on yksi Unescon 714 biosfäärialueesta 129 maassa. Toinen Suomen kahdesta biosfäärialueesta on Pohjois-Karjalassa.
- Artesaaniruoka on ilman keinotekoisia lisäaineita jalostettuja tuotteita, joiden maku ja väri on luonnollinen. Paikallisten tai kotimaisten raaka-aineiden alkuperä tunnetaan.

pyrkimys kestävä saaristoympäristön ja elinvoimaisen yhteisön luomiseksi. Kumppanit saavat käyttöönsä biosfäärialueen kumppanilogon.

Voi ehdottomasti pitää valttina sitä, että tämä biosfäärialue on mukana muiden Unescon luettelossa mainittujen alueiden kanssa, joissa ihminen elää luonnon kanssa sopusoinnussa. Täällä saaristossa eletään yhdessä luonnon kanssa. Elintapa on kehittynyt vuosisatojen aikana ja on edelleen arkipäivää meille saaristossa eläville, toteaa Bonnevier.

Mutta saaristo kamppailee myös monien haasteiden kanssa, kuten autioituminen ja meren tila, ja tämän vuoksi on erityisen tärkeää, että meillä täällä on biosfäärialue, joka antaa sekä inspiraation että resursseja toimia saariston tulevaisuuden puolesta.

Lue lisää www.biosfar.fi
ja seuraa facebookissa
Saaristomeren biosfäärialue

Kestävä rakentaminen

TEKSTI: ALEKSIS CARLANDER

KUVAT: ALEKSIS CARLANDER JA ANITTA PENTINMIKKO

En ole missään mielessä kestäväan rakentamiseen erikoistunut ammattilainen vaan mökkiläinen, joka alusta asti on seissyt valintojen edessä. Olen joutunut valitsemaan lukuisten tarjousten sekamelskasta, jossa kaikki ylistävät omaansa. Olen saanut todeta kuinka työlästä ja vaikeaa mökin suunnittelu ja rakentaminen voi olla. Markkinoiden talopakettit on taas höylätty niin moneen makuun, että ne ovat menettäneet viimeisetkin ominaispiirteensä.

Siksi päätimme mökin suunnittelussa ottaa yhteyttä ammattilaiseen ja meidän tapauksessamme arkkitehtiin. Arkkitehdit ovat koulutettuja ymmärtämään kokonaisuuksia ja suhteuttamaan tilan koon. Jos esimerkiksi haluaa 100 m² talon, arkkitehti voi piirtää 60 m² talon, mutta täyttää samalla asiakkaan toiveet. Näin ollaan säästyty 40m² rakentamiselta, joten arkkitehdin palkkio on hyvin käytettyä rahaa.

Olen parantumaton romantikko ja amatööri. Olimme alusta asti sitä mieltä, että vanhat ikkunat sopivat taloomme parhaiten. Kiersimme paikalliset jätokeskukset ja kierrätyskaupat etsimässä sopivia käytettyjä ikkunoita ja ovia. Löysimme valtavan määrän ehjiä hitaasti kasvaneesta sydänpuusta valmistettuja ikkunoita, jotka oli ilmeisesti vaihdettu muovisiin. Näitä muovii-ikkunoita näkee tänään kaupungeissa joka toisessa korttelissa.

Parantaaksemme energiatehokkuutta teetimme ikkunoihin sisäläsit. Eristys toimii mainiosti, kun ilmaa lasien välissä on 8-10 cm.

Valitsimme paikalliset timpurit talon pystyttämiseen. Arkkitehdin johdolla työ sujuu helpommin. Jos jotkut ratkaisut ovat uusia tai vaikeasti toteutettavissa, hän neuvoo ja timpurit pääsevät heti jatkamaan työtä. Rakennusvaiheiden järjestystä voi myös helposti muuttaa, kun yhteys suunnittelijaan säilyy koko rakennusvaiheen ajan.

Mökki on rakas juuri siksi, että on itse saanut vaikuttaa kattopäällysteen, seinälaudoituksen, ovi-

en, ikkunoihin jne. valintaan. Rakentamisessa on paljon rutiinivaihteita, jotka voi tehdä itse. Kaikkeen ei siis tarvitse palkata ulkopuolisia ja samalla oppii paljon.

Puurakentamisessa iso asia on puun suojaus ilmaston vaikutukselta ja erityisesti kosteudelta. Itse olen valinnut käyttöön pellavaöljypohjaiset maalit ja kyllästeet. Onneksi olen saanut oppia, kuinka käyttää pellavaöljypohjaisia maaleja. Vielä muutama vuosi sitten pellavaöljyjen käytössä oli paljon parantamisen varaa. Maalit kestivät kauan kuivua, mikä johtui suurelta osin öljyn sisältämistä epäpuhtauksista. Nyt maalien valmistuksessa käytetään uutta tekniikkaa, öljy on puhdasta ja maalit kuivuvat vuorokaudessa.

En käytä ns. vesiohenteisia muovimaaleja. Mielestäni maalin alkuperäinen tarkoitus on suojella puuta eikä vain värittää sitä. Pellavaöljy on oivallinen puunkylläste, koska öljymolekyylit tunkeutuvat hyvin puuhun ja näin ne estävät lahottavan kosteuden pääsyn puun sisään. Kun öljy kovettuu, se samalla laajenee, kun siihen sitoutuu ilmasta happimolekyylejä. Näin saat enemmän maalia kuin olet ostanut. Öljyssä ei ole vettä, joten se ei kuivu kuin pyykki. Pellavaöljymaalilla maalaaminen on myös miellyttävää. Maali on pehmeää ja se levittyy hyvin eikä sisällä terveydelle vaarallisia lisäaineita.

Haluan vielä lopuksi mainita, kuinka hyvin eri väripigmenttejä voi yhdistää. Monet pigmentit ovat ns. maapigmenttejä, kuten okrat ja monet punertavat pigmentit. Näitä kutsutaan myös perindepigmenteiksi ja ne sekoittuvat hyvin toisiinsa. Jokainen voi näin luoda oman värikokoelmansa, eikä aina tarvitse ostaa kaupan värimestarin sekoituksia. Ihminen on kyvykäs erottamaan tuhansia värisävyjä ja uusien sävyjen luominen on melko yksinkertaista ja hauskaa.

Talon koko 60m², kierrätysikkunat ja tervattu julkisivu. Keittomaalin valmistaminen on helppoa ja sopii yhteisprojektiksi. Maalin voi sitten jakaa keittäjien kanssa.

Dag on byggnadsvård i Snäckan

lö 17.7. kl. 12.00–15.00

Perinnerakentamisen päivä Snäckanilla

la 17.7. klo 12.00–15.00

Huslig kultur i skärgården - är ett projekt under den tvåspråkiga byggnadsvårdsföreningen Curatio som arbetar för att öka kännedom om det Åboländska byggnadsarvet

Föreningen ordnar sensommaren 2021 tre föreläsningstillfällen där man vill förmedla kunskapen om vad som kan vara bra att tänka på då man bor i gamla hus - Vilket underhåll krävs? Vad skall man se efter då man köper ett gammalt hus? osv.

Efter föreläsningarna vill vi också samla in lokala byggnadstraditioner och historier om gamla hus i bygden.

Som föreläsare fungerar John Björkman, Marcus Lepola samt Charlotta Berlin. Föreläsningstillfällena är tvåspråkiga.

Huslig kultur i skärgården - on kaksikielisen perinnerakennusyhdistys Curatio projekt

Yhdistys tekee työtä Turunmaan rakennusperinnön edistämiseksi. Kesän 2021 aikana yhdistys järjestää kolme luentoa, joissa halutaan viestittää asioita, joita tulisi muistaa, kun asuu vanhassa talossa. Minkälaista ylläpitoa tarvitaan? Mitä vanhassa talossa tulee tarkistaa ennen ostoa? jne.

Luentotilaisuuksissa halutaan myös kerätä paikallista rakennusosaamista ja välittää tietoa paikallisten ja kesäasukkaiden välillä.

Luennoitsijoina toimii John Björkman, Marcus Lepola sekä Charlotta Berlin. Luentotilaisuudet ovat kaksikielisiä.

Kestävää puuta sydämellä ja ammatti- taidolla

Rakennuksen elinkaaren hiilijalanjäljestä noin 65 prosenttia riippuu rakennuksen energiankulutuksesta. Noin 30 prosenttiin voidaan vaikuttaa materiaalivalinnoilla, rakennusmateriaalien määrällä ja laadulla.

TEKSTI: ALEKSIS CARLANDER

Janne Larjama, mitä tarkoitetaan puurakentamisessa kestävän puun käytöllä?

Puurakentamisessa tämä tarkoittaa että, kotimaisen puun käyttö on etusijalla. Sillä korvataan korkeamman hiilijalanjäljen tuotteita. Erityisesti lähellä tuotetuilla puutuoteratkaisuilla voidaan saada pienin mahdollinen hiilijalanjälki kannolta rakennuspaikalle.

Mitä puun sertifiointit meille kertovat?

Yleisimmät metsäsertifiointit Suomessa ovat PEFC sekä FSC-sertifikaatit. Puutuotteissa sertifikaattien tavoitteena on viestiä siitä, että tuotteiden valmistuksessa käytetty puu on peräisin kestävän metsätalouden periaatteiden mukaisesti hoidetuista metsistä. Omassa puunjalostuksessa käyttämämme Suomen sahayrittäjien Lähipuu -tuotemerkki kertoo kestävydestä vielä monipuolisemmin. Lähipuu on aina 100% paikallinen, kotimainen, ympäristöystävällinen ja laadukas puutuote.

Larjaman perheen puutavaraliike on toiminut Taivassalossa jo vuodesta 1958. Yritys on erikoistunut puun sahaukseen, jatkojalostukseen sekä vähittäismyyntiin.

Onko kestävä puun käyttö kalliimpaa?

Ei ole. Puun hinnoitteluun vaikuttavat monet tekijät kuten dimensio, laatu, pituus, materiaali tai käsittely. Puun käytössä kestävyys syntyy myös puun säästämisestä. Valmistamme tuotteet tilauksesta asiakkaalle parhaiten soveltuvana sekä tarvittaessa myös käsiteltynä, jolloin myös hukka muodostuu niin asiakkaalle kuin ympäristölle pieneksi.

Onko mitään vaihtoehtoa kestopuulle, ja mitä ongelmia kestopuun käytössä on?

Kestopuu on edelleen erinomainen valinta ympäristörakentajalle. Haasteena kestopuussa on elinkaaren loppuvaihe, jolloin tämä kyllästeaineella käsitelty tuote on toimitettava kierrätyskeskukseen erikseen käsiteltäväksi.

Luontaisesti hajoavia ratkaisuja on toki olemassa. Näistä viime vuosina suositaan on kasvattanut esimerkiksi lehtikuusi, joka kestää ulkokäytössä pitkään jopa ilman huoltoa tai käsittelyä. Mutta valtaosa Suomessa myytävästä lehtikuusesta tulee Siperiasta, joten kotimaisen arvonlisäyksen kannalta asetelma on ongelmallinen.

Kotimaiset vaihtoehdot ovat kuitenkin yleistyneissä. Olemme esitelleet myös oman vaihtoehtomme terassirakentajille jo muutama vuosi sitten.

FAKTA

Suomen Sahatuottajat ry:n LÄHIPUU® – MERKKI kertoo puun paikallisesta alkuperästä ja ympäristöystävällisyydestä.

Puut ovat peräisin sertifioituista suomalaisista metsistä. Lähimetsissä kasvaneina niiden kuljetuksesta aiheutunut hiilijalanjälki on pieni.

Puolimallista veneenveistäjä osasi siirtää veneensä piirustukset luonnollisessa koossa pinkopahville.

Venemestari Erik Salmisen ajatusten jäljillä

Vene on jousen ohella ainoa ihmisen valmistama esine, joka esiintyy tuhansien vuosien takaisissa kalliopiirroksissa ja maalauksissa. Ensimmäiset todisteet veneiden käytöstä löytyvät näistä noin 5 000 vuotta vanhoista kivistä maalauksista.

TEKSTI JA KUVAT: PEKKA AAVA

Hyvästä puusta

Iniön kakkärämännystä ei ollut venepuusi. Veneen rakentamiseen sopivan laudan piti olla pitkää, leveää ja tasapaksua, oksatonta mäntyä. Vähän väärrä passasi hyvin veneen keulan ylimpiin lautoihin. Hyvää lautaa sai Kustaviin sahalta.

Puu piti kaataa talvella lepotilassa, kuivana. Ei kuitenkaan täysikuun aikaan. Se toi huonoa onnea.

Mänty sopi köliksi, venelaudaksi, polvioiksi ja steeveiksi. Mäntyä oksaisemmasta kuusesta sai aivot ja mastot.

Uloslyönnistä kaikki tieto

Jokaisella venemestarilla oli omat mallinsa.

Tehtiinkö vene verkoille soudettavaksi vai purjehdettavaksi? Viisi- tai yhdeksänmetrinen? Puolimallista osattiin uloslyödä (piirtää ja laskea) tulevan veneen oikeat mittasuhteet luonnolliseen kokoon isoille pinkopahville.

Vakaa ja merikelpoinen

Hyvän veneen tuli olla vakaa ja merikelpoinen. Kykyä kestää meren tuulet ja tyrskyt. Siitä oltiin yhtä mieltä.

Tarvittiin venettä, jolla piti päästä Kihdin reunalta silakan pyyntiin, Turkuun viemään lastia taikka vene, jolla lapset kulkivat kouluun Rymättylän Pakinaisiin. Veneillä kulki kaikki. Ei ollut yhteysaluksia.

Vakauden merkitystä ei voi turhaan painottaa. Vaikka venettä olisikin raskaampi soutaa taikka se kulkisi vähän hitaammin aallokossa purjeella, se voitiin hyväksyä, jos vene oli vakaa. Kiikkerä vene kippaisi marraskuussa painavia silakkaverkkoja veneeseen kiskovan miehen mereen.

Pohja

Hyvä veneen pohja oli leveä ja laakea. Tällainen vene oli kantava, ui korkealla ja oli sopivan matalakulkuinen, jotta päästiin satamiin. Lyhyt pohja myötäili hyvin aaltoja, mutta kovemmalla tuulella pitkällä pohjalla oli etunsa.

Keula ja perä

Iät kaiket on väitely keulan ja perän muodoista.

Sutjakkaan muotoinen keula kiidatti venettä kevyesti ja vakaasti lastissa ja aalloilla. Sanottiin, että hyvä keula oli ”veden alla kovera, veden päällä kupera”. Terävä keula veden alla ja oikean kokoinen köli perässä auttoi luovimaan. Keula sai olla mieluummin ylhäältä leveä, alhaalta kapea. Vesilinjan alla perän oli hyvä olla kapea, jotta se ei vetänyt vettä perässään.

Meri ja käyttötarkoitus pakotti tekemään kompromisseja. Veneenteossakin päti, että kun yhdelle kumarsi niin toiselle pyllisti. Yhtä kelpo ominaisuutta jos korosti, toisessa menetti.

Kaikki päättyy aikanaan

Vähitellen 60-luvulla puuveneiden rakentamisen taito hiipui. Veneitä alettiin laminoida lasikuidusta samasta valmiista muotista. Sanotaan, että puuveneille olisi taas kysyntää. Mutta ei enää tekijöitä.

Iniön viimeiset puuveneentekijät: Konstantin Fagerlund Keistiöstä, Oiva Holmroos Perkalasta ja Erik Salminen Kolkosta. Holmroos ja Salminen saivat kumpikin oppinsa 40-luvun lopulla Norrskatassa Lennart Wilkmanin veneveistämöllä.

Lähteet: Lettinen, Eva: Iniön vanhat venemestarit, Koskinen, Harro: Perinnepurje ja Matti Salminen

Båtbyggarmästare Erik Salminens tankegångar

Båten är vid sidan av pilbågen det enda av människan tillverkade föremål, som förekommer i mångtusenåriga hållristningar och -målningar. De första bevisen på användning av båtar hittar man bland ca 5000 år gamla målningar från stenåldern.

TEXT & PHOTO: PEKKA AAVA

Av gott virke

Iniös martallar dög inte som båtvirke. Lämpliga bräder för båtbyggande var långa, breda och jämntjocka, kvistfria furuplankor. Något vinda passade bra till båtens övre bordläggning. Bra virke fick man från sågen i Gustavs. Trädet skulle fällas torrt på vintern under trädets viloperiod. Men ändå inte vid fullmåne. Det förde med sig dålig tur. Tall passar till bl.a. köl, bordläggning och spanter. Den kvistigare granen användes till åror och master.

Rätta mått genom kalkyler

Varje båtbyggare hade sina egna modeller. Gjorde man båten för rodd eller för segling? Fem- eller niometers? Från halvmodeller kunde man ”slå ut” dvs. rita och beräkna båtens riktiga mått på stort spännpapp.

Stadig och sjöduglig

En bra båt skulle vara stadig och sjöduglig. Den skulle hålla för havets vindar och svallvågor. Man behövde en båt att färdas med till Skiftet för strömmingsfångst, till Åbo med last eller för att föra barnen till skolan. Med båt transporterades allt. Då fanns det inte förbindelsefartyg. Stabiliteten var av stor betydelse. Även om båten var tyngre att ro eller gick något långsammare för segel i vågorna kunde man acceptera det om båten var stadig. En rank båt kunde välta skepparen med sina tunga strömmingsnät över bord.

Botten

En bra båt hade bred och flat botten. En sådan båt hade god bärkraft och var grundgående så att det var lätt att angöra bryggor och hamnar.

För och akter

I alla tider har man polemiserat om formen på för och akter. Böjligt formad för bar lastad båt lätt och stadigt i vågor. Man sade att en väl formad för var ”konkav under vatten och konvex ovan vatten”. Fören fick gärna vara bred upptill och smal nedtill. Aktern fick under vattenlinjen gärna vara smal så att båten inte släpade vatten efter sig. Havet och båtens ändamål tvingade till kompromisser. Om man satsade på en god egenskap så missade man en annan.

Allt slutar i sinom tid

Småningom på 60-talet minskade kunnandet i träbåtsbygge. Man började laminera med glasfiber efter likadana färdiga modeller. Man säger att det åter finns efterfrågan på träbåtar. Men det finns inte längre yrkesmän på området.

De sista träbåtsbyggarna på Inio: Konstantin Fagerlund i Keistiö, Oiva Holmroos på Perkala, och Erik Salminen i Kolko. Holmroos och Salminen fick sitt kunnande i slutet av 40-talet i Norrskata på Lennart Wilkmans båtvarv.

Merikotka – Iniön vanhimpia asukkaita

Merikotka on asunut Iniössä luultavasti siitä lähtien, kun saaria on noussut merenpinnan yläpuolelle. Se oli kuitenkin hävitä sukupuuttoon koko Suomesta 1970-luvulla. Vain Iniössä ja Houtskarissa sinnitteli muutama kotkapari, jotka saivat poikasia silloin tällöin. Suojelutyön ansiosta tilanne on nyt onneksi aivan toinen: Iniössä on kymmenisen merikotkan reviiriä ja poikasia lähtee lentoon parikymmentä vuodessa.

TEKSTI: JOUKO LEHTONEN
KUVAT: HANNU VAINIOPEKKA

Merikotkan uhat vuosikymmeniä sitten liittyivät Itämeren myrkyttämiseen eli elohopean, PCB:n ja DDT:n rikastumiseen ravintoketjuissa. Kotkat menettivät lisääntymiskyvyn, joka kuitenkin saatiin palautettua myrkyttömän ravinnon avulla. Merikotkia ruokittiin talvisin teurasjätteillä mm. Iniössä. Nyt ympäristömyrkyjä on vähemmän

ja toisaalta Itämeri valitettavasti rehevöityy, mistä molemmista merikotka osaltaan hyötyy.

Merikotkan vuosikalenteri Iniössä alkaa kevättalven pesätkunnostuksella. Muninta tapahtuu maaliskuussa ja siitä alkaa ehkä riskiherkin vaihe kotkien kannalta: haudonnan aikana tapahtunut häiriö johtaa usein pesinnän epäonnistumiseen.

Merikotkatyöryhmä ajoittaakin pesien tarkastukset ja poikasten rengastukset toukokuun loppuun, kun häiriöriski on pienempi. Lentoon tummanruskean väriset poikaset lähtevät juhannuksen tienoossa. Valkopyrstöiset emolinnut ovat iältään aina yli kuusivuotiaita.

Merikotkan tulevaisuus Iniössä näyttää hyvältä. Yhtenä uhkana voisi ehkä olla lyijy, joka on kotkien yleisimpiä kuolinsyitä. Lyijyhaukien käytön vähentäminen luultavasti auttaa tässä asiassa. Toinen merikotkan uhka voisi olla järeiden pesäpuiden väheneminen, mutta onneksi saaristossa on säilynyt mannerta enemmän vanhoja puita ja metsiä. Varsinkin Etelä-Suomessa vanhoja, kotkan valtavan risulinnan kantavia puita on niukasti. Saaristossa sen sijaan löytyy vielä jättipetäjiä. Esimerkiksi Arkipelagia-seuran kyselyssä suurin saaristomänty oli ympärysmitaltaan peräti yli 4 metriä. Vanhat puut ja metsät voivatkin olla tulevaisuudessa yksi saariston vetovoimatekijä, kun yhä enemmän kiinnitetään huomiota luonnon monimuotoisuuteen ja hiilen sidontaan.

SNÄCKAN KESKIVIKKONA 14.7.

Iniön merikotkat - luento

Sääksisäätion merikotkatyöryhmä on seurannut usean vuoden ajan merikotkien elämää Iniössä. Ravintoketjun huipulla olevana petona merikotka on yksi Itämeren tilan seurantalajeja, jonka pesintää seurataan tarkasti.

Työryhmän jäsen Jouko Lehtonen luennoi merikotkan pelastustarinasta, seurannasta ja suojelusta, tutkimuksesta ja tulevaisuudesta Snäckanilla klo 14.00 alkaen.

Siivenlyöntejä taivaalla - valokuvanäyttely

Samassa tilaisuudessa avataan klo 16.00 Hannu Vainiopekan valokuvanäyttely, joka kertoo merikotkien suojelutyöstä ja elämästä eri vuoden aikoina. Hannu Vainiopekka on WWF Suomen merikotkatyöryhmän jäsen.

SÄÄKSISÄÄTIÖ

- Suomalaisten petolintujen suojeluun keskittynyt yleishyödyllinen yhteisö
- Tarkoituksena tehdä sääkseä, kotkia, haukkoja ja pöllöjä tunnetuksi sekä edistää petolintujen suojelua, seurantaa ja tutkimusta
- Säätio kerää varoja sekä tukee ja organisoii vapaaehtoistoimintaa
- saaksisaatio.fi

Merikotkan pesät voi ilmoittaa merikotkatyöryhmälle luottamuksellisesti osoitteella merikotka@saaksisaatio.fi

Havsörnen - de äldsta boarna i Iniö

TEXT: JOUKO LEHTONEN
BILDER: HANNU VAINIOPEKKA
ÖVERSÄTTNING: BIRGITTA JALANDER

Havsörnen har levt i Iniö skärgård antagligen allt sedan öarna reste sig ur havet. Den höll dock på att dö ut i hela landet på 1970-talet. Bara i Iniö och i Houtskär levde några örnpär envist kvar och fick ungar då och då. Tack vare ett lyckat skyddsarbete är situationen nu helt annan: I Iniö finns det numera ett tiotal havsörnsrevir och årligen flyger ett tjugotal havsörnsungar ur boet.

Havsörnen hotades för flera årtionden sedan av Östersjöns förgiftning, förorsakad av anrikningar av PBC och DDT i näringskedjorna. Örnarna förlorade sin fortplantningsförmåga, som lyckligtvis kunde återställas med giftfri näring. Havsörnarna matades bl.a. i Iniö under vintern med slakteriresster. Nu har miljögifterna minskat. Å andra sidan har övergödningen av Östersjön tyvärr ökat. Båda dessa företeelser gagnar dock havsörnen.

Havsörnens årskalender i Iniö inleds under vårvintern med bobygge. Honan lägger ägg i mars och då inleds den mest riskfyllda tidsperioden ur örnens synvinkel: Störningar under ruvningsperioden leder ofta till att häckningen misslyckas. Havsörnsarbetsgruppen inleder granskningen av bona samt ringmärkningen av ungarna i slutet av maj, då risken för störningar är mindre. De mörkbruna ungarna blir flygga vid midsommartiden. De vitsjärtade honorna är alltid över sex år gamla.

Havsörnens framtid i Iniö ser bra ut. Ett eventuellt hot kunde vara bly, som är den vanligaste dödsorsaken bland örnarna. Att minska användningen av blyhagel skulle förmodligen bidra till att minska dödligheten. Ett annat hot är minskningen av grova skogsträd. Lyckligtvis har gamla trån och skogar bevarats bättre i skärgården än på fastlandet. Speciellt i Egentliga Finland är det knappt om så stora och höga trån att de orkar bära örnens enorma risnäste. I skärgården hittar man ännu jättefuror. Enligt en utredning av Arkipelagia-föreningen hade den största upphittade skärgårdsfuran en omkrets på över fyra meter. Gamla trån och skogar kan i framtiden bli en stor attraktion i skärgården, då man allt mer fäster uppmärksamheten vid naturens mångfald och minskningen av koldioxidhalterna.

Jouko Lehtonen, medlem i havsörnsarbetsgruppen och fartygets skeppare.

Man kan göra en anmälan om örnbö till havsörnsarbetsgruppen konfidentiellt på adressen merkotka@saaksissatio.fi

Yhteysalusliikenteen palvelutason määrittäminen

– ELY-keskus otti aikalisän

TEKSTI: HEIDI PAATERO

Varsinais-Suomen ELY-keskus julkaisi viime vuoden lokakuussa yhteysalusliikenteen palvelutasoluonnokset Houtskari-Iniön ja Nauvon eteläisen reittien käyttäjien kommentoitaviksi. Tarkoituksena oli sen jälkeen lyödä lukkoon palvelutasot kilpailuttamista varten ja helmikuussa 2021 tehdä uudet yhteysalusliikenteen sopimukset. Nämä olisivat voimassa toukokuusta 2022 huhtikuun loppuun 2027.

Houtskari-Iniön alueella tämä koskee m/s Satavan, m/s Karolinan ja m/s Hiitksen ajamia reittejä. Käytännössä palvelutasolla tarkoitetaan mihin saariin alukset kulkevat ja kuinka usein.

Vastoin lain perimmäistä tarkoitusta

Suurta huomiota ELY-keskuksen kaavailussa herätti ehdotus lopettaa yhteysalusliikenne niihin saariin, joissa ei ole vakituisia asukkaita. Sitä perusteltiin saaristolain 5 §:llä, jonka mukaan saariston vakituisille asukkailla tulee pyrkiä järjestämään tarpeelliset liikenneyhteydet. Iniön osavuosiasukkaat ja monet muut tahot totesivat kommentissaan, että liikenteen kategorinen lopettaminen niihin saariin, joissa ei ole kunnassa kirjoilla olevia asukkaita, ei ole saariston kehityksen edistämistä annetun lain perimmäisen tarkoituksen mukaista. Ajat ja olosuhteet ovat muuttuneet.

Valtioneuvoston hiljattain julkaisemassa Saaristo-ohjelmassa vuosille 2020–2023 todetaan mm. että ”Saariston liikennettä kehitetään palvelemaan kaikkien saaristolaisten tarpeita: niin saariston vakituisia kuin vapaa-ajan asukkaita, yrittäjiä ja matkailijoita.”

Suunta kohti parempaa palvelutason määrittäystä

Iloksemme ilmoitti ELY-keskus tämän vuoden helmikuussa ottavansa aikalisän Nauvon eteläisen ja Houtskari-Iniö reittien palvelusomäätitys-/uudistustyössä ja että reittialueen yhteysalusliikenteen kilpailuttaminen tapahtuu pääosin nykyisellä palvelutasolla. Joitakin pieniä yksittäisiä saaria koskevia muutoksia saattaa kuitenkin tulla toimintaympäristön muutoksista johtuen.

Aikalisää on nyt käytettävä parempien kriteerien löytämiseksi yhteysalusliikenteen palvelusomäätitykseen. Uudistustyö on tehtävä vuorovaikutuksessa kaikkien osapuolten kanssa ja saariston tulevaisuutta ajatellen.

Servicenivån i förbindelsefartygstrafiken

– NTM-centralen tog time out

TEXT: HEIDI PAATERO

NTM-centralen i Egentliga-Finland offentliggjorde i fjol i oktober ett förslag till servicenivå för förbindelsefartygstrafiken på rutterna Houtskär-Iniö och Nagu södra. Förslaget skickades för kommentar till brukarna. Avsikten var, att efter det slå fast servicenivån, konkurrensutsätta trafiken och i februari 2021 göra nya avtal, som skulle gälla från maj 2022 till slutet av april 2027.

På Houtskär-Iniö området gäller det här de rutter som trafikeras av m/s Satava, m/s Karolina och m/s Hitis. I praktiken betyder servicenivån det samma som till vilka öar fartygen kör och hur ofta.

I strid med lagens grundläggande strävan

NTM-centralens förslag att avsluta förbindelsefartygstrafiken till de öar som inte har fast bosatta invånare väckte stor uppmärksamhet. I förslaget hänvisades till skärgårdslagens 5 §, enligt vilken staten bör sträva till att ordna trafik- och transportservice för skärgårdens bofasta befolkning. Iniö deltidsboende och många andra ansåg att lagens avsikt tolkats fel. Ett kategoriskt avslutande av trafiken till öar som inte har i kommunen mantalsskrivna invånare, är i strid med lagens grundläggande strävan att främja skärgårdens utveckling. Tiderna och omständigheterna har förändrats.

I statsrådets nyligen publicerad Skärgårdsprogram för åren 2020–2023 konstateras bl.a. att ”Skärgårdens trafik bör utvecklas så att den tjänar alla skärgårdsbors behov: såväl alla fastbosatt och fritidbosatta i skärgården som företagare och turister”.

Mot en bättre definiering av servicenivån

Till vår stora glädje meddelade NTM-centralen i början på februari i år, att man tar time out i arbetet med att fastställa/förnya servicenivån för rutterna Nagu södra och Houtskär-Iniö. Man kommer att konkurrensutsätta förbindelsefartygstrafiken i ruttområdet i huvudsak på nuvarande servicenivå. Vissa små förändringar som gäller enskilda öar kan dock ske på grund av förändringar i verksamhetsmiljön.

Nu är det skäl att använda tidstillägget till att utarbeta bättre kriterier för att fastställa servicenivån i förbindelsefartygstrafiken. Reformarbetet bör göras i samarbete med alla berörda parter och med tanke på skärgårdens framtid.

Lintubongarin päiväkirja

TEKSTI: PIRKKO KIVELÄ, KEISTIÖ

Pajulintu

Punarinta

Naurulokki

Pari vuotta sitten sain Helsingissä työpaikan linturetkellä kimmokkeen ryhtyä kirjaamaan ylös tunnistamani linnut.

Ryhdyin ensin luetteloimaan lintuja, jotka muistin varmasti nähneeni kuluneena vuonna. Parikymmentä ensimmäistä sain kokoon helposti (varis, harakka, talitiainen, sinitäinen, varpunen, naakka, kottarainen, närhi, västäräkki, kurki, töyhtöhyppä, sinisorsa, merimetso, merikotka, naurulokki, kalalokki, kalatiira, mustarastas, kesykyhky, räkättirastas).

Harrastusta helpotti oleskelu mökilläni Iniössä ja mieheni mökillä Urjalassa. Sain lisättyä luetteloon kätevästi sekä merilintuja (meriharakka, merihanhi, haahka) että Urjalan Korttejärven harvinaisia lajeja (taivaanvuohi, kaulushaikara, ruskosuohaukka). Syksy tuli kuitenkin aivan liian aikaisin ja vuoden loppusaldoksi jäi 55 lintulajia.

Seuraavana vuonna ryhdyin uuteen yritykseen. Olin löytänyt Birdlife 100 lintulajia -sivuston, jossa oli helppo merkitä linnut valmiiseen luetteloon. Tammikuussa seisoin pihabongauksessa pakkasessa tunnin ja kirjasin näkemäni linnut. Tulos oli yhdeksän lajia ja flunssa.

Keväällä huomasin, että kotikaupungissani järjestettiin yleisölle kaksi linnunlauluiltaa, joista ensimmäiseen osallistuin innoissani. Valitettavasti kävi samoin kuin aiemmin kuunnellessani linnunlaulukasetteja. Tutut lajit tunnistin ja muistin, mutta vähänkin tuntemattomimmat menivät sekaisin. Erietyisesti ne pienet ruskeat linnut.

Seuraavaksi löysin lintutornit, joihin sitten tehtiin useita retkiä. Torneilla kokeneet lintuharrastajat neuvoivat auliisti aloittelijaa. Esimerkiksi: "Miten ihmeessä erotat räystääspääskyn näin kaukaa ja lennosta? Katso lintuja, kun ne lentävät tumma metsä taustana, niin näet alapuolella vilahtavan valkoista." Ahaa!

Vuoden 2019 saldo nousi 101 lintulajiin ja löysin nimeni Birdlife 100 lintulajia -sivuston luettelosta. Odotukset seuraavan tason saavuttamisesta kasvoivat.

Alkuvuodesta 2020 ryhdyin heti tutkimaan lähiseudun linturetkien tarjontaa. Luettelossani ei ollut yhtään pöllöä ja tiesin, että maaliskuun pöllöretkellä puutteen voisi korjata. Ei sitten tullut niitä linturetkiä - tuli korona. Ilokseni olin löytänyt kännykkäsovellutuksen, joka pystyi tunnistamaan linnun sillä äänitetystä laulusta. Tosin useimmiten sovellutus ilmoitti vastauksen olevan "villi arvaus". Mitä kauempana lintu lauloi, sitä epävarmempi oli tunnistus. Joka tapauksessa nyt alkoi pienten ruskeiden lintujen tunnistus sujua hiuka paremmin.

Vuoden aikana sain kokoon 102 lajia. Toivottavasti ne pöllötkin joskus löytyvät. Hienoja hetkiä joka tapauksessa.

Lintuharrastuksen ja lintujen tunnistamisen jäljille verkossa

- [birdlife.fi](https://www.birdlife.fi)
- [tiira.fi](https://www.tiira.fi)
- [lintujen-äänet.net](https://www.lintujen-aa-net.net)
- [luontoportti.fi](https://www.luontoportti.fi)

Rauno Aaltonen, 25 vuotta nuohoojana

Helposti ajatellaan, että nuohous on yksinkertainen toimenpide, jonka kuka tahansa voi tehdä. Näin ei ole. Palon sattuessa vakuutusyhtiöt edellyttävät, että nuohous on tehty määräajoin ja kiinteistönomistajalla on esittää ammattilaisen antama nuohousosite.

TEKSTI: RAUNO AALTONEN

Pelloilta piipun juurelle

Olen syntyään lokalahtelainen nelihenkisen yrittäjäperheen nuorempi poika. Isäni on ollut maanviljelijä ja autoilija ja äitini maatalon emäntä. Koko nuoruuteni olen viettänyt kotiseuduilla naapurinpoikien kanssa kolttosia tehden. Kouluni kävin Lokalahdella ja Taivassalossa sekä myöhemmin maatalouskoulun Vehmaalla. Vuodesta 1991 olen pitänyt kotitilaani Lokalahdella.

Nuohoojaksi opiskelin 1995 ja seuraavana vuonna aloitin itsenäisenä nuohoojana Kustavissa. Vuonna 2007 sain piirinuohoojan paikan Iniöstä.

Satoi taikka paistoi

Töitä saaristossa on tehty myrskyissä ja ukkosella, sateella ja auringon paisteessa. Nuohouskohteisiin on kuljettu veneillä, lautoilla ja autolla jäätietä pitkin. Pääsääntöisesti nuohoukset on saatu tehtyä sovitusti ja ajallaan. Kanta-asukkaita tapaan hiljaisempina talviaikana ja kesäaika on mökkiläisten sesonkia.

Nuohooja huolehtii paloturvallisuudesta

Nuohooja on rakennuksen lopputarkastuksen jälkeen ainoa, joka tarkastaa tulisijojen ja laitteiden turvallisuuden. Palotarkastusten tekemisestä ovelta ovelle on luovuttu kokonaan.

Työni tärkein tehtävä on huolehtia paloturvallisuudesta eli tarkistaa tulisijojen ja hormien kunto sekä etäisyydet palaviin pintoihin ja materiaaleihin, esimerkiksi kiukaaseen. Lisäksi huomioin esim. puiden oksat ja muiden palavien materiaalin etäisyydet ja poistamisen piipun läheltä.

Pelkkä noen määrä ei kerro nuohouksen tarpeesta, vaikka moni niin ajatteleekin. Itse käytän nuohousta tehdessäni paljon aikaa myös tulisijojen käytön opastukseen. Pesien sytyttämiseen, lämmön ylläpitämiseen, siihen mitä voi tulisijassa polttaa ja miten sen saa vetämään. Olen huomannut, että osa ihmisistä on vieraantunut tulen ja tulisijojen käytöstä - neuvot ovat tarpeen.

Kiinteistönomistajillakin on velvollisuuksia

Omistajien tulee huolehtia, että tikkaat, kattokulkutien osat ja katon turvavarusteet on pidettävä sellaisessa kunnossa, että nuohoustyö voidaan tehdä turvallisesti. Mikäli nämä asiat eivät ole kunnossa, voi nuohooja kieltäytyä nuohoustyöstä.

Jokaisesta taloudesta pitää löytyä ensiapuun jauhesammutin ja sammutuspeite. Osalta asukkaista unohtuu palovaroittimen huolto.

Katolta näkee kauas

Monet mukavat muistot lämmittävät mieltä. Kahvittelut, purtavat ja kotiin viemisetkin. Ja antoisat keskustelut, vaikka yhteinen kielikin joskus puuttuukin. Mikään ei voita niitä merimaisemia, joita katoilta näen.

OMA NUOHOAJA Rauno Aaltonen
P. 0400 720051 tai tekstiviesti (mieluummin).
Facebook OmaNuohooja Rauno Aaltonen.

- Kiinteistönomistaja vastaa, että nuohous tehdään ajallaan
- Mökin hormit on nuohottava vähintään kolmen vuoden välein ja vuokramökin vuosittain
- Vakuutuskorvaus voidaan maksaa alennettuna, jos nuohousta ei ole tehty määräajassa taikka nuohous on puutteellinen

- Fastighetsägaren ansvarar för att sotningen görs i tid
- Sommarstugor måste sotas minst vart tredje år och uthyrningsstugor varje år Ersättningen från försäkringsbolaget betalas eventuellt inte till fullt belopp om sotningen inte har gjorts inom angiven tid eller om sotningen är bristfälligt gjord
- Fastighetsägaren ska vid behov kunna förete ett verifikat på att sotningen är gjord

Jessica Blomqvist

Lanthandel 100 år

Iniö lanthandel grundades år 1921 och har varit verksam i 100 år utan större avbrott. Lanthandel har genomlevt både goda och dåliga tider, men den har alltid haft en central plats i byn och i Iniöbornas vardag.

TEXT: HEIDI PAATERO
FOTO: RALF LAURÉN

I början av 2010-talet drabbades Lanthandel av samma svårigheter som många andra butiker i glesbygden. Sommarkommersen räckte inte till för att kompensera den allt knappare försäljningen under resten av året. Byggnaden hyrdes ut till ett företag, som svarade för butiksverksamheten. När företaget år 2018 hamnade i ekonomiskt trångmål, såg det illa ut. Men man lyckades hitta en ny företagare för ett knappt år framåt. Butiken öppnades på nytt efter bara några dagars stängning och årets säsong var räddad. I mars 2019 övertogs butiksverksamheten av företaget Tuulica Oy som senare blev Tuulica Ab med Jessica Blomqvist som enda ägare.

Större utbud av varor och hemleveranser

Jessica Blomqvist är infödd Iniöbo och går in för sitt arbete med själ och hjärta. Hon är ung, företagssam och positiv. När jag frågar henne hur det har gått, svarar hon glatt ”Bra. Stundvis stressigt, men inte jobbigt.”

Jessica vill poängtera, att handeln nu har mer varor än förut. Varorna beställs från ett par partihandlare och levereras tre gånger i veckan. Varorna kan ibland avhämtas oftare, om så behövs. Hon uppmanar kunderna ”Ta kontakt och kom med era önskemål, om det är något ni vill ha som inte finns på våra hyllor.”

Hemleveranser körs med bil till huvudöarna och skickas med M/s Satava och M/s Karolina till de yttre holmarna de dagar som fartygen kör via Norrby. Hemleveranser bör beställas en dag i förväg, måndagens leveranser redan på lördag. Man kan också beställa varor på förhand och avhämta dem själv från butiken.

Och hur ser Lanthandelns framtid ut? ”Den ser bra ut” säger Jessica ”vi har planer och idéer, som vi fortsätter att utveckla.”

Iniö deltidboende önskar Lanthandel fortsatt framgång. Vi kan alla bidra till att 100-åringen lever och mår bra också i fortsättningen.

Öppethållningstider hittas på vår facebook sida eller hemsida www.inionorrbyhamn.fi

Vi levererar beställningar i samarbete med M/s Satava och M/s Karolina till de yttre holmarna i samband med att fartygen anlöper Norrby.

Beställningarna görs till e-mailen: Order.iniolanthandel@gmail.com
Eller om man ej har en e-mail på telefonnumret: 0400 158 734.

Vi säljer förutom dagliga varor också virke, mylla, gas m.m. Det vi ej har kan oftast fås ut inom några dagar.

Välkommen in och handla.

Lanthandel – kaikkien tuntema Iniön kauppa täyttää 100-vuotta

Virkeä 100-vuotias palvelee seuraavasti: Päivittäinen aukiolo: Katso Facebooksivu tai kotisivu www.inionorrbyhamn.fi

- Tilauksia toimitetaan pääsaariin autolla ja ulkosaariin M/s Satavalla tai M/s Karolinalla niinä päivinä, jolloin alukset aikataulunsa mukaan kulkevat ulkosaariin Norrbyn kautta. Tilaukset sähköpostiin Order.iniolanthandel@gmail.com tai jos ei sähköpostia puhelimella 0400 158 734.
- Päivittäistavaroiden lisäksi myymme puutavaraa, multaa, kaasua ym. Mitä ei hyllyillä ole, voi tilata ja usein saada parin päivän kuluessa.

Tervetuloa ostoksille!

Saarella soi

Koronakesänä useimmat kulttuuritapahtumat peruttiin. Mutta Iniö Folk soi kuten ennenkin. Ja ensi kertaa Kolkossa. Kaikkiaan Iniö Folk neljä konserttia. Sisätiloihin aiotut jouduttiin perumaan.

TEKSTI: ARJA PIISPA

Tuskin koskaan on Kolkon saarella kuultu niin mukaansa tempaavaa musiikkia kuin koronakesänä 2020. Harmonikkataiteilija Maria Kalaniemi ja viuluvirtuoosi Marianne Maans, kaksi kansainvälisesti tunnettua huippumuusikkoa sen elämyksen meille toivat Iniö Folkin vieraina. Folkin omaan ”kalustoon” kuuluva Valtteri Bruun liittyi spontaanisti kitarallaan duon jatkoksi.

Vähältä piti, että olisimme jääneet upeaa kokemusta paitsi. Koko perjantapäivän satoi. Satoi kaatamalla vielä pari tuntia ennen konsertin alkua. ”Piknik-konsertin” paikaksi oli valittu tanssilava. Tuli kiire ja hyvät ideat tarpeen.

Vanha venevaja tanssilavan vieressä muuttui konserttisaliksi. Muutama penkki saviselle maapohjalle, värivalot seinille ja esiintyjille tila vajan yläpäättyyn, siihen kuivimpaan kohtaan.

Aurinko ilmestyi näkyviin juuri, kun harmonikan ensi sävelet ja Mariannen upea lauluääni kiirivät ilmoille. Alkukappaleena oli kolkolaisten oma tuttu Kolko-valssi. Se oli syntynyt eräänä 70-luvun juhannuksena Tommy Tabermannin ja Heikki Valpolan yhteistyönä.

Jatko oli yhtä juhlaa. Marian ja Mariannen omia sävellyksiä, kaunista kansanmusiikkia, tuttua vanhaa tanssimusiikkia, suomalaisia ja argentiinalaisia tangoja, ranskalaisia valsseja, humppaa, polskaa. Tanssiakin sai. Konserttihan oli tarkoitus pitää tanssilavalla.

”Pettäjän tie”, 70-luvun suosittu iskelmä oli mukana Marian lapsuudenmuistona. Hän oli laulanut sen Espoon musiikkiopiston pääsykokeissa, kun haitarin lisäksi oli yllättäen pitänyt antaa näyte myös laulutaidosta. Hän oli 12-vuotias. Ja pääsi opistoon.

Kuva: Ralf Nyman

Päätteeksi kuultiin Unto Monosen Satumaa-tango ja sitä ennen Mariannen säveltämä jännittävä ”Luolatervehdys”. Melkein luolassahan me olimmekin. Mutta luolan aukolla paistoi aurinko, meri kimmelsi ja yleisö hurrasi laiturilla ja veneissään.

Kuva: Sinikka Leino

Musiken ljuder på ön

Under förra sommaren iniberades de flesta kulturevenemang. Men Iniö Folk ordnade konserter som vanligt. Allt som allt bjöd Iniö Folk festivalen 2020 på fyra konserter. Och nu för första gången på Kolko.

TEXT: ARJA PIISPA

ÖVERSÄTTNING: IA DAHLA

Så medryckande musik har man väl knappast någonsin fått lyssna till på Kolko, som under coronasommaren 2020. Dragspelsartisten Maria Kalaniemi och violinvirtuosens Marianne Maans, två internationellt kända toppartister, bjöd på en stark och fin upplevelse, inbjudna av Iniö Folk. Valtteri Bruun, som hör till kärngänget i Iniö Folk, anslöt sig spontant till duon och spelade gitarr.

Ännu in i det sista såg det ut som att vi skulle gå miste om den fina upplevelsen för det regnade hela dagen. Det ösregnade ännu två timmar innan konserten skulle börja. Den tänkta platsen för ”picnic konserten” var öns danslave. Nu blev det bråttom och goda råd var dyra.

En gammal sjöbod invid danslaven förvandlades till konsertsal. Några bänkar placerades på den leriiga jordmarken, väggarna upplystes med färgat ljus och man fixade plats för artisterna i bodens övre ända, där det var som torrast.

Solen tittade fram precis när de första tonerna från dragspelet och Mariannes vackra stämma började ljuda. Som inledningsstycke gavs kolkobornas egen bekanta Kolko-val. Musikstycket föddes en midsommar på 70-talet av Tommy Tabermann i samverkan med Heikki Valpola.

Fortsättningen var idel fest. Marias och Mariannes egna kompositioner, vacker folkmusik, bekant gammal dansmusik, finska och argentinska tangon, franska valser, humppa, polska. Man fick också dansa.

Konserten var ju menad att hållas på danslaven. ”Pettäjän tie”, en populär schlager på 70-talet ingick i repertoaren, som ett av Marias barndomsminnen.

Hon hade sjungit den i inträdesprovet till Esbo musikinstitut för att man övarraskande nog även måste visa prov på sin sångförmåga, när man sökte in för studier i dragspel. Hon var då 12 år gammal. Och hon kom in. Som avslutning hörde vi Unto Mononens tango ”Satumaa” (Sagolandet) och före det Mariannes spännande sångkomposition ”Luolatervehdys” (En grotthälsning).

Vi befann ju oss nästan i en grotta. Men i grottoppningen sken solen, havet glittrade och publiken hurrade på bryggorna och i sina båtar.

Maria ja Marianne

KAKSI MUSIIKIN MESTARIA

TEKSTI: ARJA PIISPA

”Ei voi näky olla tämän ihanampi”, huudahti Maria Kalaniemi Kolkon konsertin päätteeksi. Hän oli koko soittonsa ajan saanut katsella kimaltelevaa merta sekä laiturin ja venepoukaman täyttämää yleisöä venevajan päädystä.

Meri ja saaristolaismaisema ovat yksi painava syy siihen, että **Maria Kalaniemi** ja **Marianne Maans** mielellään tulevat Iniö Folk festivaalille esiintymään. Kumpikin on esiintynyt Iniössä useita kertoja. Maria suunnitteli joskus jopa mökin hankkimista Iniöstä.

Marialla ja Mariannella on kummallakin huikea ura ja ansioluettelo. He ovat kansainvälisesti tunnettuja, eri puolilla maailmaa vierailleita taiteilijoita. On vaikea valita, mitä siitä poimii kerrottavaksi.

MARIA KALANIEMI

on huippulahjakas harmonikkataiteilija, säveltäjä ja opettaja, nykyisin myös muiden muusikoiden mentori.

Hän on saanut useita palkintoja ja julkisia tunnustuksia. Vuonna 2018 hänet palkittiin musiikin valtionpalkinnolla, ja samana vuonna hänet kutsuttiin Ruotsin kuninkaallisen akatemian jäseneksi. Se on kunnianosoitus, jonka saa vain hyvin harva.

”Oli se tosi ihanaa. On hienoa, että kansanmusiikille annetaan arvostusta”, hän sanoo.

Marialla on oma tunnistettava tyylinsä, harmonikansointi, jossa virtuosisuuteen liittyy herkkä ja voimakas tunnelataus. Hänen kehittämänsä ”runosoitto” ja paljelaulu vahvistavat harmonikan äänimaisemaa, palkitsijat kiittävät.

MARIANNE MAANS

on paitsi viulisti ja laulaja myös säveltäjä, sovittaja ja mentaalivalmentaja. Mariaan hän tutustui opiskellessaan harmonikansoittoa tämän oppilaana Sibelius-Akatemiassa. He ystäväystyivät ja ryhtyivät esiintymään duettona.

”Löysimme nopeasti yhteisen sävelen. Kiinnostus suomenruotsalaiseen kansanmusiikkiin ja yh-

teinen äidinkieli yhdistivät meitä. Kun molemmilla on sekä laulu että instrumentti, se oli heti oma juttu.”

”Kuunteleminen on tärkeää”, Maria sanoo. ”Että osaa kuunnella ja antaa tilaa toiselle. Pelisilmää pitää olla ja sensitiivisyys, herkkyys.”

”Me molemmat tykkäämme powerista ja improvisoinnista”, Marianne lisää.

Kansanmusiikki, tango ja vanha tanssimusiikki ovat molempien sydäntä lähellä, vaikka kumpikin säveltää myös omaa modernia musiikkia. Marianne on paraikaa työn alla vaatelas gregoriaanisen musiikin levyprojekti ja paljon muuta.

Marianne Maans (vasemmalla) ja Maria Kalaniemi (oikealla)

Kuva: Ralf Nyman

Maria och Marianne

TVÅ MUSIKVIRTUOSER

TEXT: ARJA PIISPA
ÖVERSÄTTNING: IA DAHLA

”Vackrare än så här kan det aldrig bli”, utropade Maria Kalaniemi när konserten på Kolko var slut. Under hela konserten hade hon inifrån sjöboden betraktat det skimrande havet och publiken på bryggan och i båtarna.

Havet och skärgårdsnaturen är ett viktigt skäl till varför **Maria Kalaniemi** och **Marianne Maans** gärna uppträder på Iniö Folk festivalen. De har båda uppträtt flera gånger i Iniö. Maria har t.o.m. någon gång haft planer på att skaffa sig en stuga i Iniö.

Duon uppträder också på andra ställen i skärgården och tillsammans med andra musikanter och de är välkomna överallt. Vilket ju är självklart! De är båda meriterade och internationellt kända artister som har uppträtt runt om i världen.

Både Maria och Marianne har gjort en fantastisk karriär och har lång meritförteckning. Det är svårt att välja bland meriterna.

MARIA KALANIEMI

är en toppbegåvad dragspelsartist, kompositör och lärare, numera också mentor för andra musiker.

Hon har fått många pris och offentliga utmärkelser. År 2018 belönades hon med ett statligt musikpris och samma år blev hon kallad att bli medlem i Kungliga Musikaliska Akademien. En sådan hedersbetygelse är få förunnat.

”Det var alldeles underbart. Det är fint att folk musik uppskattas”, säger hon.

Maria har enligt prisbelönarna sin egen kännpaka stil, en dragspelston, som briljant uttrycker såväl djup sensitivitet som starka känsloladdningar. Maria har utvecklat ”Runospel”, dvs dragspel i kombination med diktläsning och bälgasång, vilka förstärker dragspelets ljudlandskap.

MARIANNE MAANS

Är violinist och sångare samt kompositör, arrangör och mental tränare. Hon kom i kontakt med Maria när hon studerade dragspel för henne vid Sibelius-Akademien. De blev vänner och började uppträda tillsammans.

”Intresset för den finlandssvenska folkmusiken och ett gemensamt modersmål förenade oss. Vi hittade genast en gemensam väg genom att båda såväl sjunger som spelar ett instrument”. ”Det är viktigt att lyssna”, säger Maria. Att kunna lyssna och bereda plats för den andra. Det gäller att ha ett gott spelöga och att vara sensitiv.”

”Vi tycker båda om att improvisera”, tillägger Marianne.

Folkmusik, tango och gammal dansmusik ligger våra hjärtan nära fastän vi nog båda också komponerar egen modern musik. Marianne håller för tillfället på med ett krävande skivprojekt med gregoriansk musik och hon gör också mycket annat. Vi tycker båda att det är härligt att göra musik. Så länge lågan brinner lönar det sig att spela och komponera.

Uudet iniöläiset

Antti Rinne ja Heta Ravolainen-Rinne

TEKSTI: SINIKKA LEINO JA PEKKA AAVA

1. Iniössä kerrotaan, että ekonomit mökkeilevät Nauvossa ja taiteilijat Iniössä. Mikä sai perustuslakivaliokunnan puheenjohtajan Antti Rinteen perheineen valitsemaan mökkipaikkakunnakseen Iniön?

Meidän perheessä on yksi lahjakas teatteri- sekä kuvataiteen ihminen, vaimoni Heta. Tämä kai sitten meidät Iniöön toi. Hetalla oli Kustavin puolella Katanpään saarella viime kesänä näyttely, jossa kävi noin 14 000 katsojaa.

Vakavammin, olemme reilun vuosikymmen verran veneilleet Suomen merialueilla ja haaveilleet mökkikukohdasta, jonne veneellämme pääsisi. Nyt asiat loksahivat kohdalleen ja paikka löytyi vihdoin Iniöstä. Vielä kun saadaan vanha aurinkosähköjärjestelmä päivitettyä ja/tai sähköliittymä saareen, niin se tuo vakautta etätöskentelyyn ja mahdollistaa mökkeilyn ehkä jopa ympärivuotisesti.

2. Millainen mökkeilijä olet? Viehättääkö teissä mökkeilyssä reipas työleirimentaliteetti taikka laulun sanoin ”olla vaan kuin täysi nolla”?

Ensimmäisen kesän perusteella voi todeta ehkä suuntaa. Kaipaan aika ajoin tekemistä, ja kun mökillä ei isompaa remontin tarvetta ole, niin pelkkä oleminen kirjojenkin kanssa tuntuu hyvältä. Ensi kesänä vuoden täyttävä Sisu-koiramme pääsee ensi kerran veneelle ja mökille, niin todennäköisesti pääsemme eroon viimeisistäkin istutuksista, jotka peuroilta jäljelle ovat jääneet.

3. Tutkimusten mukaan mökkielämys syntyy monelle arjen vastakkaisuudesta, luontoyhteydestä, mahdollisuudesta tehdä asioita toisin kuin kotona. Mistä sinussa ja perheessäsi herättää mökkielämyksen? Stimuloi? Rentouttaa?

Meidän mökillä on paljon erilaisia työkaluja täynnä oleva työpaja, johon vaimoni Heta katoaa usein tuntikausiksi kokeilemaan kaikenlaista ja luomaan uutta. Minulle riittää polttopuiden pilkkominen, upean maiseman ihaileminen, lintujen puuhastelujen seuraaminen, kalastaminen ja vain oleilu – kuten todettua, usein kirjan kanssa.

4. Merelle moottoriveneellä vaiko purjeilla?

Sekä että. Meillä on vuonna 1981 rakennettu moottoripurjevene, ketsi. Sillä tehdään isomman porukan päiväretkiä tai yöpymistä sisältäviä pidempiä reissuja. Sen lisäksi meillä on lähinnä yhteys- ja huoltoveneenä toimiva Buster.

5. Vireän Iniö Deltidsboende - Iniön osavuosisukkaat yhdistyksen tehtävä on vaalia osavuosisukaiden etua, Iniön saaristoluontoa ja kulttuuria sekä järjestää tapahtumia ja virkistystoimintaa iniöläisille, osavuosisukaille ja Iniössä vieraileville. Saisimmeko teistä uuden jäsenen yhdistykseemme?

Jäseniksi kyllä mielellään liitymme, mutta kovin suurta aktiivisuutta en lupaa.

Nya deltidboende till Iniö

Antti Rinne och Heta Ravolainen-Rinne

TEXT: SINIKKA LEINO JA PEKKA AAVA

1. I Iniö säger man att ekonomer har stugor i Nagu och konstnärer i Iniö. Vad fick grundlagsutskottets ordförande Antti Rinne med familj att välja Iniö som sin stugsocken?

I vår familj är en person begåvad inom teater- och bildkonst, min hustru Heta. Kanske var detta orsak till att vi fördes till Iniö. Men i sanningens namn så hade Heta i Gustavs på ön Katanpää senaste sommar en utställning med ett besökarantal på ca 14 000. Vi har ett drygt decennium färdats i finska farvatten och drömt om en stuga som fast punkt dit man kunde komma med vår båt. Nu föll bitarna på plats och allt hittades slutligen på Iniö. När vi får vårt solpanelsystem uppgraderat och/eller fast elnät till holmen, så medför det stabilitet för distansjobb och möjliggör stugliv kanske t.o.m. året om.

2. Hurdan stugmänniska är du? Trivs du med arbetslägermentalitet eller med sängorden ”ollaan vaan kuin täysi nolla” (man är bara som en nolla)?

Efter den första sommaren kan jag kanske ange tendensen. Stundom längtar jag efter något att göra, och då det inte finns några större saneringsprojekt på stugan så känns det bra med att läsa böcker. Nästa sommar får vår då ettåriga Sisu-hund komma ut på sjön och till stugan och antagligen slipper vi av med de sista planteringarna, som blivit kvar efter hjortarna.

3. Enligt forskning är stuglivet kontrast till vardagen, kontakt till naturen, möjlighet att göra saker annorlunda än i hemmet. Av vad skapas för dej upplevelserna på stugan? Stimulerande? Avslappnande?

På vår stuga finns många slags verktyg i en fullsatt snickarbod, där min fru Heta vistas timtal för att testa allt möjligt och skapa nytt. För mej räcker det med att hugga ved, att beundra de vackra naturscenerierna, fåglarnas liv, fiske och att bara vara – som sagt ofta med en bok.

4. Med motor- eller segelbåt?

Bägge. Vi har låtit bygga oss en motorseglare år 1981. Med den gör vi tillsammans med större sällskap dagsutfärder eller längre färder med övernattnings ombord. Dessutom har vi en Buster för mindre transporter.

5. Aktiva Iniö deltidboende-Iniön osavuosisukkaat föreningens ändamål är att bevaka deltidboarnas intressen, värna om skärgårds- och kulturmiljön i Iniö, samt ordna program för Iniöborna, deltidboarna och övriga gäster i Iniö. Kan vi av er få nya medlemmar till vår förening?

Vi ansluter oss gärna till föreningen, men jag lovar ingen större aktivitet.

Bli medlem! Liity jäseneksi!

- Intressebevakning
Edunvalvontaa
- Evenemang och fritidsaktiviteter
Tapahtumia ja virkistystoimintaa
- Samvaro och gemenskap
Yhdessäoloa ja tutustumista
- Aktuell information
Ajankohtaiset tiedotteet
- Medlemsbrev
Jäsenkirjeet
- Hållbar utveckling, värnande om skärgårdens natur och kultur
Kestävän kehityksen, saaristoluonnon ja kulttuurin vaaliminen

Föreningen publicerar sin egen tidskrift INIÖiten en gång om året. Yhdistys julkaisee omaa lehteä INIÖiten kerran vuodessa.

Många goda skäl att vara en av oss

Monta hyvää syytä olla yksi meistä

Bli medlem | Liity
www.inio.nu

Vierassatama, Camping

Sauna, suihku, pesutupa, telтта- ja asuntovaunupaikkoja

Huoltoasema, Thai-ravintola

Polttoaineet A24, Kahvio, Ravintola 19.6.-8.8.2021

Vene- ja konehuolto

Volvo Penta, Honda, Mercury, Suzuki. Varaosia ja tarvikkeita

Byggnadsarbete utföres i hela Iniö!
Teen rakennustöitä kaikkialla Iniössä!

Jonas Grandell

050-348 6585

grandell.jonas@gmail.com

KOKO PERHEEN IDYLLINEN RETKIKOHDE 3 KM PÄÄSSÄ LAUTALTA

Kustavin Käsityökylä

- IHANA KAHVILA - legendaariset munkit
- TEHTAANMYYMÄLÄT - keramiikkaa, kynttilöitä, lasia, vaatteita...
- KÄSITYÖPAJOJA - hopeapaja, sepänpaja, lasihytti, työnäytöksiä joka päivä
- PUPUJA JA LAMPAITA, LEIKKIPAIKKA

KESÄ-ELOKUU klo **10-18** JOKA PÄIVÄ

Iniöntie 411, Kustavi p. 02 845 7700
www.kustavinsavipaja.fi

fb: Kustavin Savipaja / Kustavin Käsityökylä ig: @kustavinsavipaja @paratiisipaja

Nytt 2021

- för dig som inte har flaggstång men vill flagga.
Köp detta paket nu för 70 €. Iniö-vimpel i storlek 35x110 cm + väggstång 130 cm, inklusive väggfäste av metall och den finska flaggan storlek 46x75 cm.

Utuus 2021

- sinulle, jolla ei ole lipputankoa, mutta haluat liputtaa.
Osta nyt hintaan 70 € seuraava paketti.
Iniön viiri koossa 35x110 cm + seinätanko 130 cm, sisältäen metallisen seinäpidikkeen sekä Suomen lipun kokoa 46x75 cm.

Beställningar / Tilaukset:
Pro Iniö rf/ry info@proinio.fi Mona 040 7712508

PARGAS PARAINEN
SKÄRGÅRDSSTADEN SAARISTOKAUPUNKI

www.pargas.fi www.parainen.fi

Villa Högbo 1933

SEMESTERBOSTÄDER OCH INKVARTERING
LOMA-ASUNTOJA JA MAJOITUSTA

SKULLE DU VILJA SEMESTRA I EN SKÄRGÅRDSVILLA?
KELPAISIKO LOMA SAARISTO-HUVILASSA?

villa.hogbo@saaristokodit.fi
Kunnantalonmäki 17, 23390 Iniö, Norrby
p: +358 440552253

SAARISTOKODI

Cafe Alppila, Iniö

cafealppila.fi/0405958794

TILAPUOTI & RAVINTOLA

Aukioloajat löydät netistä ja facebookista

GÅRDSBOD & RESTAURANG

Öppettider hittas på nätsidan och på facebook

www.erkasgarden.com

TAIVASSALON AUTO- JA VENETALO
Piilinen Ky

Palvelut:

- Myynti
- Huolto
- Korjaukset
- Asennukset
- Kuljetukset
- Veneiden nostot ja laskut
- Talvisäilytys
- Trailereiden ja veneiden vuokraus

Turuntie 62 Taivassalo • Puh. 0400 594 068 tai (02) 848 1100
www.piilinen.com

DK-Bygg kb

Anders Davidsson, byggmästare
Nybyggen, reparationer,
byggnadsövervakning

0400-813412 / adavidsson70@gmail.com

Kustavi
SKÄRGÅRDENS KUNGARIKE

f Kustavin kunta
i Kustavinkunta

VÄLKOMMEN TILL SKÄRGÅRDENS FAMN

www.kustavi.fi

Johnny Nabbas
044-554 2960

Markentreprenad
Byggmaterial
Land- & sjötransporter

Maanrakennustyöt
Rakennustarvikkeet
Maa- & merikuljetukset

FRIISILÄN TILA

- ♥ Perunat, vihannekset, marjat ja kesäkurkut sesongin mukaan
- ♥ Tilapuoti tilalla ja myyntikioski keskustassa
- ♥ Kotiruoka-kahvila
- ♥ Leivonnaisia, myös tilauksesta
- ♥ Pihapiirissä eläimiä ja leikkipaikka lapsille
- ♥ Lähimetsässä koko perheen tarumetsäpolku

Friisiläntie 8, 23360 Kustavi
www.friisilantila.fi
www.facebook.com/friisilantila
Mari Väisänen 040-7634444
Timo Siivonen 040-5487455

Sorteringsstationen på hjul / Pyörillä liikkuva lajitteluasema SIIRA i Iniö/Iniössä 13.7. & 17.8. www.lsjh.fi

SYDVÄSTRA FINLANDS AVFALLSSERVICE hjälper invånarna med vardagens avfallsfrågor

Kundtjänst 0200 47470 (mån–fre kl. 9–15)
eller kundtjanst@lsjh.fi.

Kontakta vår kundtjänst då du vill
fråga om t.ex.

- den fasta bostadens eller fritidsbo-
stadens avfallsinsamling
- grundavgiften eller någon annan
faktura du fått av oss
- återvinningspunkterna
- tidtabellerna för Siira – sorterings-
stationen på hjul
- sortering och mottagningsplatser
för avfall.

Avfallets ABC hjälper vid sorteringsproblem:

www.lsjh.fi/sv/abc

SYDVÄSTRA FINLANDS
AVFALLSSERVICE

www.lsjh.fi • 0200 47470

LOUNAIS-SUOMEN JÄTEHUOLTO auttaa asukkaita arjen jätteasioissa

Asiakaspalvelu 0200 47470 (ma–pe klo 9–15)
tai asiakaspalvelu@lsjh.fi.

Ota yhteyttä asiakaspalveluun, kun
haluat kysyä esim.

- vakituisen tai vapaa-ajan asunnon
jätteenkeräyksestä
- perusmaksusta tai muusta meiltä
tulleesta laskusta
- kierrätyspisteistä
- pyörillä liikkuvan lajitteluaseman
Siiran aikatauluista
- lajittelusta ja jätteiden vastaanotto-
paikoista.

Jätteiden ABC auttaa lajittelupulmissa:

www.lsjh.fi/abc

www.lsjh.fi/abc
lounaissuomenjatehuolto

LARJAMA
PUUTAVARALIIKE

Lähipuuta Taivassalosta.
larjamansaha.fi

LÄHIPUUTA®

TAIVASSALON APTEEKKI

www.taivassalonapteekki.fi

PUH. 02 878 175

Uusia lomahuoneistoja, laitureita,
vaunupaikkoja ja herkullista
ruokaa rantaravintolasta.

Kustavin
LOOTHOLMA

www.loomholma.fi

050 5560440

Kuninkaantie, Kustavi